

A RENDÉSZETI SZAKVIZSGA KÖVETELMÉNYRENDSZERE

I.) KÖTELEZŐ VIZSGATÁRGY

KÖZIGAZGATÁSI ÉS INTEGRÁLT RENDÉSZETI VEZETÉSI ISMERETEK

„A” ismeretrész: KÖZIGAZGATÁSI ISMERETEK

A Közigazgatási ismeretek ismeretrész rendeltetése, hogy a rendészeti szakvizsga kötelező tantárgyaként olyan átfogó, egyben célorientált jogelméleti és közigazgatási ismereteket nyújtson a vizsgázóknak, amelyek megalapozzák a kötelező vizsgatárgy másik ismeretrészét, az Integrált rendészeti vezetési ismereteket, valamint a választható vizsgatárgyak ismereteit. A tananyag összetétele és tartalma – figyelemmel a vizsgázók felsőfokú előképzettségére, felkészültségére – a korábban megszerzett ismeretek felfrissítésére és rendszerezésére, valamint az újonnan keletkezett elméleti és tételes jogi ismeretek átadására irányul. Rendeltetésének megfelelően a heterogén összetételű ismerethalmaz szintetizálását célozza.

A tantárgy az oktatás és a számonkérés középpontjába a célcsoport számára általánosan szükséges, valamint a jogalkalmazással összefüggő kérdéseket állítja, különös tekintettel azok elméleti megalapozottságára és gyakorlati hasznosíthatóságára.

Követelmények

I. Általános jogelméleti és közjogi ismeretek

A vizsgázó átfogó ismereteket fog szerezni a magyar jogrendszer tagozódásáról, a jogforrások hierarchiájáról, képes lesz abban elhelyezni és jellemezni az egyes jogforrásokat. A tananyagrészt elsajátításával megérti a jogalkotás helyét, szerepét és folyamatát, a jogalkalmazás alapjait, általános elveit.

Ismerni fogja Magyarország Alaptörvényben szabályozott viszonyait, az alkotmányosság elveit. Képes lesz rendszerezni az Országgyűlés, a Kormány, a köztársasági elnök, az Állami Számvevőszék, valamint a jogvédelmi szervek, benne a bíróságok, az ügyészségek, az alapvető jogok biztosa, az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörét.

Értelmezni tudja az alapvető jogok katalógusát, az egyes jogok tartalmi elemeit, érvényesülésük garanciáit, valamint az Alaptörvényben nevesített alapvető köteleességek rendszerét. Ismerni fogja a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai alapvető jogainak törvényi korlátait. Képes lesz meghatározni az egyes minősített időszakok közötti különbségeket.

II. Közigazgatási jogi ismeretek

A vizsgázó képes lesz meghatározni a közigazgatás mint végrehajtó-rendelkező tevékenység rendeltetését és feladatait az állami funkciók rendszerében. Rendszerbe tudja helyezni a közigazgatás két alrendszerét, az államigazgatást és az önkormányzati igazgatást. Átfogóan ismerni fogja a közigazgatás működését, a hatósági jogalkalmazó tevékenység alapvető típusait. Képes lesz bemutatni a közigazgatási hatósági eljárás rendjét, a hatósági döntések fajtáit, a jogorvoslatok rendszerét, fórumait, továbbá értelmezni tudja a végrehajtási eljárás lényegi elemeit.

III. Büntető- és szabálysértési jogi ismeretek

A vizsgázó megérti a büntetőjog fogalmát, feladatait és alapelveit. Értelmezni tudja az általános törvényi tényállás elemeit. Képes lesz meghatározni a büntetőjogi felelősségre vonás feltételeit, a bűncselekmény stádiumait és megkülönböztetni az egyes elkövetői kategóriákat. Megismeri a Btk. szankciórendszerét, továbbá a fiatalkorúakra és a katonákra vonatkozó speciális szabályokat. Megismeri továbbá az alternatív szankciók rendszerét, lehetőségeit.

Átfogó képet kap a szabálysértésekre vonatkozó általános anyagi jogi rendelkezésekről, a szabálysértési felelősségre vonás feltételeiről, valamint a szabálysértési szankciórendszerről. Meg fogja tudni határozni a helyszíni bírságolás lényegi elemeit, továbbá a közúti közlekedési ügyeknél alkalmazható közigazgatási bírságolás főbb szabályait. Megismeri a szabálysértési eljárás menetét, a szabálysértési hatóságokat, az eljárásban alkalmazható kényszerintézkedéseket, továbbá a jogorvoslati és a végrehajtási rendszer lényegi elemeit.

IV. Európai jogi ismeretek

A vizsgázó ismerni fogja az Európai Unió létrejöttét, felépítését, főbb intézményeit és működési rendjét. Megérti az Európai Unió jogrendjét, valamint képes lesz együttesen alkalmazni a közösségi és a magyar jogszabályi rendelkezéseket.

Átfogóan megismeri a schengeni joganyag elemeit, a szabályozás megjelenési formáit, az Európai Unió migrációs és menekültügyi politikáját. Megérti a schengeni határellenőrzési rendszer lényegét és a kompenzációs intézkedéseket, valamint megismeri a schengeni rendőri együttműködés főbb elemeit.

„B” ismeretrész: INTEGRÁLT RENDÉSZETI VEZETÉSI ISMERETEK

Az Integrált rendészeti vezetési ismeretek ismeretrész rendeltetése, hogy – előképzettségétől, testületi hovatartozásától és konkrét beosztásától, munkakörétől függetlenül – a vizsgázó elsajátítsa azokat az alapvető rendészeti szakmai és vezetési ismereteket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek az együttműködő fegyveres szervek tevékenységének és működésének megértéséhez.

A rendészeti szakvizsga lényegéből fakadóan a vizsgázó különösen ezen ismeretek alkalmazásával képes lesz a társszervek azonos vagy hasonló munkakörben lévő munkatársaival a kommunikációra és az együttműködésre.

Az oktatás és a számonkérés középpontjába a tantárgy a rendészeti szervezési és vezetési ismereteket, a rendőrségi, határrendészeti, a katasztrófavédelmi, tűzvédelmi és polgári védelmi igazgatást állítja, továbbá nagy súlyt helyez a fegyveres szervek működéséhez szükséges alapvető humán-, egészségügyi-pszichológiai, gazdasági-pénzügyi, műszaki-technikai-informatikai és hivatali igazgatási ismeretekre.

Követelmények

V. Rendészet és rendvédelem

A vizsgázó meg fogja ismerni a rendészet, valamint a rendészeti igazgatás fogalmának értelmezését. Képes lesz meghatározni a fegyveres és a rendvédelmi szerv fogalmát és rendészeti funkcióit. Megismeri a rendőri legitím erőszak és a jogállamiság viszonyát, a Rendőrség alkotmányos működésének feltételeit.

VI. Rendészeti szervezési és vezetési ismeretek

A vizsgázó megismeri a rendészetre jellemző irányítási, felügyeleti, ellenőrzési és vezetési folyamatokkal kapcsolatos alapfogalmakat, valamint képes lesz ezek viszonyrendszerének, egyezőségeinek és különbségeinek beazonosítására. Meg fogja érteni, hogy miért fontos a szervezeten kívüli irányítási és a szervezeten belüli vezetési, illetve irányítási feladatok strukturális viszonyrendszerének helyes értelmezése.

Saját tapasztalataira, valamint az érzelmi kompetenciáról tanultakra építve képes lesz felismerni a sikeres, valamint a sikertelen vezető és szervezet jellemzőit, továbbá a sikerhez, valamint a kudarchoz vezető út „építőköveit”, kompetenciáit.

VII. Rendőrségi igazgatás

A vizsgázó megismeri a Rendőrség jogállásának alkotmányos és jogszabályi alapjait, képes lesz elhelyezni az államigazgatási szervek rendszerében, tisztában lesz a szervezet kormányzati irányításával és a szervezet vezetésével. Átfogó ismereteket szerez a Rendőrség szervezetéről, feladatairól és szolgálati tagozódásáról.

Megérti az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv önkormányzatokkal kapcsolatos együttműködési kötelezettségeit, a rendőri vezetők beszámolására vonatkozó szabályokat. Képes lesz bemutatni a rendőrség nemzetközi kapcsolatrendszerét, valamint a rendőri intézkedés elleni panaszok elintézésének módját. Megismeri az áldozatok részére történő segítségnyújtás feladatait és intézményrendszerét.

Képes lesz az egyes határszakaszokon átlépő személyek ellenőrzésével összefüggő szabályok értelmezésére. Be tudja mutatni a határigazgatási rendszert, a FRONTEX ügynökség szerepét, valamint a rendőrség határrendészeti tevékenységét.

VIII. A katasztrófák elleni védekezés, iparbiztonsági, tűzvédelmi és polgári védelmi igazgatás

A vizsgázó ismerni fogja a katasztrófák elleni védekezés alapvető fogalom- és feladatrendszerét, annak belső összefüggéseit, főbb kapcsolódási pontjait. Megismeri a hazánkat veszélyeztető fontosabb természeti, ipari és civilizációs hatásokat. Áttekintést kap a katasztrófák elleni védekezés hármas szakmai feladat- és szervezetrendszeréről; az iparbiztonságról, a tűzvédelemről, a polgári védelemről, valamint a szűkebb értelemben vett katasztrófavédelemről. Megismeri és képes lesz rendszerezni a katasztrófavédelem alapvető jogforrásait, valamint a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter és más ágazatok kapcsolatrendszerét. Megérti a katasztrófák elleni védekezés irányítási rendszerének mechanizmusát. Képes lesz elhelyezni saját fegyveres szerve speciális katasztrófavédelmi feladatait egy katasztrófa-helyzet során a társszervek együttműködési rendjében.

IX. Fegyveres szervek humán- és egészségügyi-pszichológiai igazgatása

A vizsgázó átfogó ismereteket szerez a személyügyi-egészségügyi terület tudásanyagából. Ismerni fogja a foglalkoztatással összefüggő jogviszonyok alapvető szabályait, a szakterület vonatkozásában képes lesz irányítani az ezzel a területtel összefüggő tevékenység ellátását és segítséget fog tudni adni az alkalmazásához. Figyelemmel tudja kísérni a legfontosabb tényezőnek – az állomány tagjának – jogszabályokon alapuló jogainak, járandóságainak szakszerű biztosítását, avagy tolmácsolni tudja a foglalkoztató szervezetnek az elvárásait.

Meg fogja ismerni a fegyveres szervek egészségügyi ellátó rendszerének szervezetét és feladatrendszerét. Képes lesz összefoglalni az egészségi, pszichikai és fizikai alkalmassági vizsgálatokra vonatkozó legfontosabb szabályokat. Ismertetni tudja a keresőképtelenség elbírálására és az orvosi felülvizsgálatokra vonatkozó lényegi kérdéseket. Képes lesz

értelmezni a munka-, szolgálati és üzemi baleset fogalmát, és megtenni a szükséges intézkedéseket munka- és szolgálati baleset bekövetkezésekor.

X. Fegyveres szervek gazdasági-pénzügyi és műszaki-technikai-informatikai igazgatása

A vizsgázó átfogó képet kap az államháztartás szerepéről, a gazdasági és műszaki igazgatás alapelveiről és fogalomrendszeréről. Megismeri a fegyveres szervezet irányító minisztériumok irányítási-, feladat- és eszközrendszerét, a költségvetési szervek gazdálkodásának rendszerét. Tájékozott lesz a költségvetési szervek kiadási és bevételi előirányzatainak fajtáiról, a belső ellenőrzés szerepéről.

Megismeri a logisztika célját, tartalmát, korlátait, tisztában lesz az állami vagyon összetételével, a vagyongazdálkodás szemléletével. Megismeri azokat a jogszabályokat, melyek alkalmazásával a különböző áruk és szolgáltatások beszerzése a költségvetési szerveknél megvalósulhat. Átfogó képet kap a beszerzési igény keletkezésétől a kötelezettségvállalás létrejöttéig a közpénzek felhasználhatóságának folyamatáról. Megérti az adományok és egyéb felajánlások elfogadásával kapcsolatos előírásokat. Megismeri a pályázati tevékenység alapfogalmait, típusait és elveit, átlátja a folyamatát, és képes lesz saját munkaköri feladataihoz kapcsolódó következtetések levonására.

XI. Fegyveres szervek hivatali igazgatása

A vizsgázó elsajátítja a hivatali igazgatáshoz kapcsolódó alapvető jogi és szakmai ismereteket, amelyek szükségesek és indokoltak azok számára is – különösen a vezetői beosztásokban –, akik nem a bemutatott szakterületen dolgoznak.

Meg fogja érteni az ellenőrzési tevékenység szerepét, lényeges elemeit, az ellenőrzött jogait és kötelességeit. Megismeri a jogi norma fajtáit és a normaalkotás jelentőségét. Be fogja tudni mutatni az ügyeleti tevékenység helyét és szerepét, a fegyveres szervek készenléte helyezésének elveit, a minősített időszak jellemzőit, a műveleti törzs működtetésének alapvető szabályait. Képes lesz meghatározni az adatvédelem alapvető fogalmait, az adatkezelés követelményeit, az adatbiztonsági előírásokat, a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó főbb szabályokat, a titokfajtákat, a minősítéssel kapcsolatos lényegi ismereteket, a minősített adatvédelemre vonatkozó előírásokat. Áttekintést kap a kommunikáció jelentőségéről, a tájékoztatás rendjéről. Megismeri a fegyveres szervek nemzetközi együttműködésének főbb jellemzőit, az együttműködés szempontjából kiemelkedő jelentőségű nemzetközi szervezeteket.

XII. Nemzetbiztonsági igazgatás

A vizsgázó megismeri a nemzetbiztonsági szolgálatok felépítését, ezen belül a tananyag elsajátításával az Alkotmányvédelmi Hivatal jogszabályban nevesített szakmai feladatait rendszerbe tudja helyezni, valamint azokat nevesíteni tudja.

A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat vonatkozásában tudni kell annak főbb tevékenységi területeit felsorolni, továbbá azt, hogy milyen tevékenységre jogosult a külső engedélyhez kötött titkos információgyűjtése keretében. A vizsgázónak ismernie kell a Terrorrelhárítási Központ helyét, szerepét, feladatait a terrorizmus elleni fellépésben. Követelmény a Nemzeti Védelmi Szolgálat létrehozásakor összevont szakterületek ismerete, valamint a jelenleg illetékességébe tartozó szervek felsorolása. Minimum elvárás a megbízhatósági vizsgálat lefolytatása főbb szabályainak tárgyyszerű ismerete. Fel kell tudni sorolni a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ feladatait és együttműködő partnereit.

XIII. Büntetés-végrehajtási igazgatás

A vizsgázó elsajátítja a büntetés-végrehajtási szervezet jogállását, megismeri a szervezet felépítését. Meg tudja határozni a büntetés-végrehajtási célokat, a magyar büntetés-végrehajtás alapvető értékeit, alapelveit.

A fogvatartás biztonsága kapcsán tisztában lesz olyan fogalmakkal, mint az őrzés, felügyelet, ellenőrzés. Megismeri az intézetekben folyó fogvatartottakkal kapcsolatos feladatokat, a nevelést és a pszichológiai munkát. Képes lesz értelmezni a fogvatartottak jogi helyzetét, jogképességét.

Betekintést kap a büntetés-végrehajtással kapcsolatos nemzetközi szervezetek munkájába a jogállási biztosítékok rendszerének összefüggésébe.

XIV. Adó- és vámigazgatás

A vizsgázó megismeri a jövedéki és a környezetgazdasághoz kapcsolódó adójogi meghatározásokat, az ezekhez kapcsolódó termékek és tevékenységek körét. Megtanulja a jövedéki és a környezetgazdasággal kapcsolatos adóztatási feladatok alapjait. Elsajátítja a vámtartozásra, valamint a termékimporthoz kapcsolódó nem közösségi adókra és díjakra vonatkozó alapvető rendelkezéseket.

Képes alkalmazni a mintavétel és a mintakezelés szabályait. Ismeri az áruosztályozás és az áruismeret kapcsolatát. Képes különbséget tenni a nem kereskedelmi forgalom és a kereskedelmi forgalom között. Megtanulja a vámfelügyelet formáit.

II.) VÁLASZTHATÓ VIZSGATÁRGYAK

II.1. BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI IGAZGATÁS

A vizsgatárgy rendeltetése, hogy komplex, általános ismereteket nyújtson a vizsgázó számára a büntetés-végrehajtás intézményi rendszeréről, szakmai területeiről, nemzetközi és hazai szabályozókról. A tananyag azokat az általános és speciális szakmai ismereteket, módszereket rendszerezi, tartalmazza, amelyek elsajátítása révén a vizsgázó képes lesz a büntetés-végrehajtási munka különböző szakterületei közötti összefüggések felismerésére, értelmezésére, azokat egységes feladatrendszerbe konvertálva alkalmazni munkája során.

Követelmények

I. Bevezetés

A vizsgázó ismerje az Etikai Kódex, a Felelősen, Felkészülten program tartalmi elemeit, a büntetés-végrehajtási szervezet fejlődését, a magyar börtönrendszer kialakulását. Képes legyen a legfontosabb elvek – normalizálás, nyitottság, felelősség – értelmezésére, gyakorlatban történő hasznosítására. Tudja, mely nemzetközi szervezetek jogosultak ellenőrzéseket végezni az intézetekben, milyen európai börtön szabályok alapján került sor a hatályos jogszabályok megalkotására. Ismerje meg a büntetés-végrehajtás szervezeti felépítését, az intézetek, intézmények funkcióit, feladatait.

II. Büntetés-végrehajtási jog

A vizsgázó ismerje a szabadságvesztés-végrehajtás rendjét, a befogadás főbb formáit. Legyen tisztában az elítéltek jogaival és kötelezettségeivel. Ismerje meg a büntetés-végrehajtás során előforduló csoportokat (pl. EVSZ, átmeneti, gyógyító-nevelő csoport, prevenciós részleg). Tudja a feltételes szabadságra bocsátás részletes szabályait, mit jelent maga a szabadítási eljárás. A büntetés-végrehajtási szervezethez kapcsolódó járulékos

tevékenységek közül a kényszergyógykezelést, a javítóintézeti nevelést, az előzetes letartóztatás végrehajtását mutassa be.

III. Büntetés-végrehajtási igazgatás

A vizsgázó a II. pont alapján elsajátított fogalmak és szabályok alkalmazásával legyen képes ismertetni a fogvatartottak befogadására, a szabadságvesztés büntetés végrehajtására vonatkozó szabályokat. Ezen belül legyen releváns ismerete a szabadságvesztés foganatba vételéről, a büntetés-félbeszakításról, az intézet ideiglenes elhagyásáról, valamint az előállítás és szállítás fajtáiról, szabályairól, az eljárás menetéről. Legyen fogalma a büntetés-végrehajtási bírói eljárásokról. A vizsgázó ismerje az elzárás fajtáit, a végrehajtására vonatkozó eltérő szabályokat. Követelmény, hogy a vizsgázó legyen tisztában mindezen végrehajtási cselekmények bűnügyi nyilvántartási feladataival.

IV. A büntetés-végrehajtás gazdálkodása

A vizsgázó legyen tisztában a büntetés-végrehajtás államháztartás fejezet-cím-alcím rendszerén belüli elhelyezkedésével. Ismerje a költségvetési tervezés legfontosabb szabályait, azok alkalmazását a büntetés-végrehajtási feladat végrehajtása során. Legyenek ismeretei a számlarend felépítésével kapcsolatban. Fel kell tudnia sorolni az alapvető államháztartási gazdálkodási szabályozókat, ismertetve azok büntetés-végrehajtási vonatkozásait. Ismerje a személyi (hivatásos és közalkalmazotti) állomány bérjellegű és béren kívüli juttatási rendszerét. Legyen birtokában a fogvatartottak elhelyezésére, ellátására és foglalkoztatására vonatkozó ismereteknek, előírásoknak. Ismerje a Központi Ellátó Szerv tevékenységét, az ellátási kötelezettséggel járó feladatokat, valamint a fogvatartottak kötelező foglalkoztatása körében előállítandó termékek és szolgáltatások körét. Tudjon beszélni a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaságok feladatairól és tevékenységéről.

V. Büntetés-végrehajtási biztonság

A vizsgázó ismerje a büntetés-végrehajtás biztonsági rendszerével szemben támasztott elvárásokat. Legyen tisztában ezek jogi, szervezeti, tárgyi és személyi feltételeivel. Definiálja az őrzés, a felügyelet és az ellenőrzés fogalmát. Készüljön fel abból, hogy mikor kell biztonsági intézkedéseket alkalmazni. A kényszerítőeszközök alkalmazására vonatkozó általános és speciális szabályokat teljes körűen ismerje. Legyen tisztában az egyes kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs, könnygáz, gumibot, szolgálati kutya és lőfegyver) használatának törvényi feltételeivel.

VI. Kriminálpedagógia és a büntetés-végrehajtás

A vizsgázó ismerje meg a kriminálpedagógia kialakulásának hazai történetét, tudományközi kapcsolatainak áttekintése során tudja megkülönböztetni a társtudományoktól (a bűnügyi, nevelési tudományoktól). Tudása terjedjen ki a kriminálpedagógiai törekvések nemzetközi tendenciáira. Tudja értelmezni a személyiséget kriminálpedagógiai szempontból. Határozza meg e téma központi célkategóriáját, jellemezze a korrekciós nevelési rendszereket.

VII. Büntetés-végrehajtási nevelés

A tárgy oktatása általános ismereteket nyújt a szabadságvesztés céljáról, feladatáról, a nevelés helyéről és szerepéről. A vizsgázó sajátítsa el a büntetés-végrehajtási nevelés fogalmát, folyamatát, tudja definiálni a büntetés-végrehajtási nevelő szerepét és feladatrendszerét a szabadságvesztés folyamatában.

Legyen átfogó képe a büntetés-végrehajtási nevelés és kezelés folyamatáról, szerezen konkrét ismereteket a befogadásról, a megismerésről, a nevelési terv elkészítéséről. Ismerje

meg a fogvatartotti magatartás figyelemmel kísérésének, irányításának, a reszocializációs programok (egyéni és csoportos foglalkozások) megszervezésének általános és speciális feltételeit. Legyen áttekintése a büntetés-végrehajtási nevelői adminisztráció (pl. rendszeres bejegyzés a számítógépes nyilvántartásba, vagy egy értékelő vélemény) elkészítéséről, folyamatos aktualizálásáról. Tudja bemutatni a reintegráció sikere érdekében elengedhetetlen együttműködést a pártfogó felügyelettel, más egyházi, vagy karitatív tevékenységet folytató civil szervezettel, egyesülettel.

VIII. Büntetés-végrehajtási pszichológia

A vizsgázó ismerje meg, hogy pszichológiai szempontból mit jelent a börtön. Ismerje a börtönviszonyok közötti kábítószer-probléma jellegzetességeit. A börtönbeli önkárosítások és öngyilkosságok megelőzése a büntetés-végrehajtás kiemelkedően fontos stratégiai feladata; tudjon különbséget tenni ezen fogalmak között. Ismerje fel a szexuális bűncselekményt elkövetők jellemzőit és személyiség-tulajdonságait. Jellemezze a hosszú ítéletes fogvatartottakat mint speciális rezsimben lévő személyeket. A fiatalok, a felnőtt és a női fogvatartottakra jellemző különbségeket (személyiségfaktor, családi háttér, pszichés tényezők) hatékonyan tudja elkülöníteni.

II.2. FEGYVERES SZERVEK EGÉSZSÉGÜGYI-PSZICHOLÓGIAI IGAZGATÁSA

A tantárgy rendeltetése, hogy megismertesse a vizsgázót az egészségügyi ellátórendszerrel, egészségügyi szolgáltatásokkal és a fegyveres szervek egészségügyi szolgálatával kapcsolatos, a mindennapokban jól hasznosítható alapvető ismeretekkel. Ismerje meg a vizsgázó a személyi állomány gyógyító-megelőző és pszichológiai ellátásának rendjét, ennek keretében az alkalmassági vizsgálatokra, keresőképtelenség elbírálására és az orvosi felülvizsgálatokra vonatkozó szabályokat, az egészségmegőrzés és az elsősegélynyújtás alapelemeit és jelentőségét. Ismerje meg a munkavédelmi és közegészségügyi-járványügyi tevékenység lényegét és az állomány egészségvédelmében játszott kiemelkedő fontosságát. Kapjon képet arról, hogy a fegyveres szervek által foglalkoztatott orvosok és pszichológusok speciális ismereteikkel milyen segítséget nyújtanak a bűncselekmények és a bűnelkövetők felderítésében a bűnüldöző szervek számára.

Követelmények

A tananyag elsajátításával a vizsgázó ismerje meg és tudja bemutatni az állam szerepét és kötelezettségét az emberek Alaptörvényben deklarált lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jogának biztosításában, az egészségügyi ellátórendszer működését, az egészségügyi szolgáltatók működésének feltételeit, a finanszírozás rendjét, a betegek jogait és kötelezettségeit, a betegjogok érvényesülésének módját, valamint a fegyveres szervek egészségügyi szolgálatának feladatrendszerét és működését.

A vizsgázó ismerje meg és tudja bemutatni a fegyveres szervek egészségügyi szolgálata által végzett gyógyító-megelőző tevékenység célját, a különböző egészségi alkalmassági vizsgálatok rendjét és a fizikai felméréssel való összefüggését, a keresőképtelenség elbírálásának szabályait, a rekreáció és rehabilitáció lényegét, az orvosi felülvizsgálatokra vonatkozó szabályokat. A vizsgázó ismerje az elsősegélynyújtás célját, lényegét és jelentőségét, alapfogalmait és általános szabályait, valamint az újraélesztés és a vérzéscsillapítás módjait. A vizsgázó ismerje az egészségmegőrzés fogalmát, lényegét és jelentőségét, az egészséges életmód kialakítása érdekében szükséges legfontosabb teendőket.

A vizsgázó ismerje meg és tudja bemutatni a pszichológiai alkalmassági vizsgálatok elméleti hátterét, a hivatásos állomány körében végzett alkalmassági vizsgálatok rendjét, a közlekedépszichológiai vizsgálatok elméleti hátterét, a megkülönböztető jelzést használó szolgálati gépjárművek vezetőinek alkalmassági vizsgálatát, a lelki egészség megőrzését célzó mentálhigiénés tevékenység lényegét és jelentőségét, valamint a pszichológusok által végzett tréning tevékenységet és a csapatszolgálati feladatokhoz kapcsolódó pszichológiai tevékenységet.

A vizsgázó ismerje meg a bűnügyi szervek tevékenységét segítő bűnügyi orvosi feladatrendszerét, ennek keretében a rendkívüli halál fogalmát, a helyszíni szemle és a halottszemle lényegét, a boncolások típusait, a biológiai mintavételek formáit, az orvosszakértői tevékenységet, valamint a fogdáknál és az őrzött szállásokon fogvatartottak egészségügyi ellátásának rendszerét.

A vizsgázó ismerje a kriminálpszichológia fogalmát, a bűnügyi pszichológia tevékenységi területeit, a poligráfus hazugságvizsgálat lényegét és alapelemeit.

A vizsgázó ismerje a munkavédelmi és közegészségügyi-járványügyi tevékenység célját, jelentőségét, elemeit, a munkáltató kötelezettségeit, a munkavédelmi szemle fogalmát és lényegét, a munkavédelmi oktatással kapcsolatos szabályokat, a balesetek fogalmát és a baleset bekövetkezésekor végrehajtandó teendőket, valamint a fogdákkal és őrzött szállásokkal kapcsolatos alapvető előírásokat.

II.3. FEGYVERES SZERVEK GAZDASÁGI – PÉNZÜGYI IGAZGATÁSA

A teljes tananyag feldolgozása, megtanulása után a vizsgázó átfogó képet kap a gazdálkodás rendszeréről, a pénz kialakulásától egészen az ellenőrzési rendszerekig. Az egyes fejezetek logikailag úgy követik egymást, hogy az általuk közölt információk megismerését követően a vizsgázó egyre közelebb kerüljön ahhoz a költségvetési szervhez, ahol szolgálatot teljesít, illetve azon jogszabályok, egyéb jogi normák ismeretéhez, amelyek az adott költségvetési szerv államháztartási rendszerben történő elhelyezését, alapítását, besorolását, működését, beszámoltatását írják elő, illetve határozzák meg.

Követelmények

I. A pénzgazdálkodás, a pénz forgalma, funkciói, közpénzügyek, pénzügyi politika, pénzügyi jog, pénzügyi jogtudomány, a pénzügyi és költségvetési igazgatás alapelvei

A vizsgázó történeti áttekintést kap a pénz kialakulásáról, megismeri a pénz fogalmát, funkcióit. A vizsgázó ismerje a közpénz, közkiadás, közbevételek, közszükséglet fogalmát, tartalmát, az állam szerepvállalásának jellegét, rendelkezzen betekintéssel a pénzügyi politika, azon belül a fiskális, a monetáris, a devizapolitika világába. Ismerje a pénzügyi jog, a pénzügyi jogtudomány, a pénzügyi és költségvetési igazgatás, valamint az államháztartás működtetése során érvényesülő alapelveket.

II. A hazai pénzügyi rendszer szerkezete

A vizsgázó rendelkezzen átfogó ismeretekkel a pénzügyi rendszer fogalmáról, környezetéről, elemeiről, folyamatairól, tudja a pénzügyi egyensúly fogalmát, ismerje a pénzügyi rendszer szereplőit, szervezeteit, a célokat és alaptípusokat. Az alapfogalmak feldolgozását követően képes legyen számot adni a pénzügyi rendszerek fejlődési irányairól, az értékpapírokról és piacukról, a magyar pénzügyi rendszer átalakításairól, mai helyzetéről, valamint a monetáris politika céljairól és eszköztáráról, a Magyar Nemzeti Bank feladatairól

és jogállásáról. Ezen információk elsajátítását követően a vizsgázó képes a pénzügyi rendszerhez kapcsolódó kérdések megválaszolására.

III. Az államháztartás rendszere

A vizsgázó legyen képes választ adni az államháztartás alrendszereivel kapcsolatos kérdésekre. Részletes ismeretekkel bírjon a költségvetési bevételek és kiadások tartalmáról. Ismerje a – rövid- és középtávú – költségvetési tervezés alapelveit, a költségvetés szerkezetét, a központi költségvetés előkészítésével kapcsolatos feladatokat, a központi költségvetésről szóló törvény szerkezetét, tartalmát, a központi költségvetés elfogadásának menetét, illetve az azt követő feladatokat. Rendelkezzen ismeretekkel a költségvetés végrehajtásának általános szabályairól, a központi költségvetés előirányzatainak módosításáról, átcsoportosításáról, a kötelezettségvállalás, a pénzügyi ellenjegyzés, valamint a teljesítésigazolás, az érvényesítés, az utalványozás szabályairól. Ismerje a költségvetési főfelügyelő, felügyelő jogait, kötelezettségeit. Sajátítsa el a gazdálkodás sajátos szabályait, ezen belül az előirányzatok felhasználásának korlátait, a létszámmal és a személyi juttatásokkal kapcsolatos szabályokat, az illetményszámfejtés szabályait.

Szerezzen ismereteket az államháztartás alrendszereinek finanszírozási és számlavezetési rendjéről, a kincstári rendszerről, a Kincstári Egységes Számláról, a likviditáskezelésről, a kincstár által vezetett számlákról, a költségvetési szervek finanszírozásáról. Ismerje az államháztartás információs rendszerét, ezen belül ennek feladatait, szerkezetét, a törzskönyvi nyilvántartást, a kincstári adatkezelést, az adatszolgáltatási kötelezettségeket.

IV. Költségvetési szervek

A vizsgázó tudja a költségvetési szerv fogalmát, tevékenységét, a költségvetési szerv alapítására, működésére, illetve megszüntetésére vonatkozó szabályokat. Rendelkezzen ismeretekkel az alapító okirat tartalmáról, a költségvetési szerv irányításával, felügyeletével kapcsolatos szabályozásról. Tudjon különbséget tenni az önállóan működő és gazdálkodó, valamint az önállóan működő költségvetési szervek között. Rendelkezzen ismeretekkel a gazdasági szervezet és a gazdasági vezető feladatairól, a költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatának tartalmáról.

V. A rendészeti célú hazai és nemzetközi pályázatok kezelése

A vizsgázó ismerje a fejlesztés- és támogatáspolitikai célkitűzéseit, a megvalósítás intézményrendszerét, eszközeit és módszereit, különös tekintettel az anyagi (pénzeszközök) források felhasználására. Ismerje továbbá a hazai, a nemzetközi és a rendészeti szempontból mértékadó pályázatok lehetőségeit és a pályázatkezelés tevékenységét.

VI. A fegyveres szerveket felügyelő minisztériumok és a fegyveres szervek működésének, valamint gazdálkodásának sajátos szabályai

A vizsgázótól a Belügyminisztérium fejezet költségvetési gazdálkodásának rendjéről szóló utasítás részletes ismerete az elvárás, ezen belül a költségvetési gazdálkodás, az egyéb gazdálkodási előírások, vagyongazdálkodás, vagyonkezelési feladatok. Ismeretekkel kell rendelkeznie a fejezeti kezelésű előirányzatokról és az azokat aktuálisan szabályozó belügyminiszteri utasításról. A tananyag elsajátítását követően a vizsgázó tudja az egyes kiemelt előirányzatok tartalmát, továbbá rendelkezzen alapvető ismeretekkel a közbeszerzési törvényről is.

VII. A foglalkoztatási jogviszonyhoz kapcsolódó illetményrendszerek

A vizsgázó rendelkezzen ismeretekkel a hivatásos állomány, a közszolgálati tisztviselők és a közalkalmazottak illetményrendszeréről, ezen állományba tartozók rendkívüli munkavégzéséről, ennek ellentételezéséről. Ismerje a foglalkoztatottak részére biztosítandó és biztosítható egyéb juttatásokat, támogatásokat, költségtérítéseket, a központosított illetményszámfejtési rendszert, valamint az aktuális cafeteria rendszert is.

VIII. Az ellenőrzés – a költségvetési és pénzügyi folyamatok ellenőrzésének és szabályozásának intézményei

A vizsgázó legyen tisztában az ellenőrzés fogalmával, fajtáival, csoportosításával, a hazai ellenőrzési rendszer tartalmával. A vizsgázó legyen képes meghatározni a külső és belső ellenőrzési szerveket, azok csoportosítását, illetve alapvető ellenőrzési feladataikat. Ismerje az államháztartás ellenőrzési rendszerét, azon belül az államháztartási kontrollok rendszerét, illetve a költségvetési szervek belső kontrollrendszerét, a belső ellenőrzést, annak feladatát, a belső ellenőr jogait és kötelezettségeit, az ellenőrzött szerv, szervezeti egység jogait és kötelezettségeit.

II.4. HATÁRRENDÉSZETI IGAZGATÁS

A tantárgy rendeltetése, hogy a hatályos jogszabályok, valamint közjogi szervezetszabályozó eszközök és a rendőrség belső rendelkezései alapján megismertesse a vizsgázóval a Rendőrség határrendészeti tevékenységét. A vizsgázó szerezzon ismereteket a határbiztonságról, a határrendészetre ható törvényszerűségekről, a határellenőrzésben alkalmazott főbb meghatározásokról. Ismerje meg az integrált határigazgatási rendszer működését, kiemelten a beutazásra és tartózkodásra vonatkozó közösségi vívmányokat, az illegális migráció kezelésével kapcsolatos uniós és hazai szabályokat, a nemzetközi kötelezettségből adódó határrendészeti feladatokat. A vizsgázó mélyítse el ismereteit a Rendőrség határrendészeti szervezeteinek feladat- és tevékenységrendszeréről.

Követelmények

I. A biztonság, a határbiztonsági (határrendészeti) rendszer

A vizsgázó legyen képes a határbiztonság és határrendészet folyamat- és rendszerszemléletű értelmezésére, a fogalomkörhöz tartozó „egész-rész” meghatározására, a fogalomkörhöz kötődő összefüggések felismerésére és annak más, kapcsolódó területekre való kiterjesztésére. Legyen tudatában annak, hogy a biztonság komplex értelmezésének a szakmai és szervezeti kultúra, a nemzeti és közösségi szakterületi intézményi és tevékenységi rendszerek integráns elemévé válásával megalapozható az egységes biztonsági és rendészeti szemlélet, mérhető módon javítható a hatékonyság, a minőség és a hatásosság.

II. Az integrált határigazgatási rendszer

A vizsgázó ismerje a beutazást és tartózkodást biztosító dokumentumokat és a hozzájuk kapcsolódó jogosultságokat, a vízummentes tartózkodás eseteit, valamint a szabad mozgás jogát élvező személyekre vonatkozó rendelkezéseket, a migráció kezelésével kapcsolatos uniós szabályozást, az illegális migrációval szembeni fellépés hazai jogi eszközeit, valamint a menedékkérőkkel kapcsolatos eljárás alapjait, rendelkezzen átfogó képpel a schengeni követelményeknek megfelelő határellenőrzésről.

Ismerje a nemzetközi határrendészeti együttműködés területeit, és rendelkezzen átfogó ismeretekkel a FRONTEX működéséről, szerepéről. Értse a Schengeni Információs Rendszer

(a továbbiakban: SIS) rendszer működését, sajátítsa el a SIS találat esetén végrehajtandó intézkedéseket, az idegenrendészeti hatósági jogköröket, valamint az idegenrendészeti jogköröket gyakorló hatóságok közötti hatásköri megosztási rendszert.

A vizsgázó legyen tisztában az integrált határigazgatási rendszer gyakorlati működésének tartalmi elemeivel a külső szárazföldi, légi, vízi és vasúti határokon; ismerje az ország mélységében és a belső határok mentén végrehajtandó kompenzációs intézkedések rendszerét és lehetőségeit. Legyen képes az államhatár megjelölésének folyamataira vonatkozó kérdéseket megválaszolni, rendszerezett ismeretekkel rendelkezzen Magyarország államhatárának megjelöléséről, valamint a határrendi kérdésekről különböző viszonylatokban.

III. A Rendőrség határrendészeti szervezeteinek feladat- és tevékenységrendszere

A vizsgázó ismerje és tudja értelmezni a Rendőrség központi-, területi és helyi szervei által végzett határrendészeti igazgatási feladatok szakmai tartalmát, az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) szervezeteinek munkamegosztását és együttműködését, az integrált határigazgatási feladatok végrehajtását. Legyen képes a szakmai feladatokat, a végrehajtó és a szakirányító funkciókat felismerni és azonosítani. Tudjon eligazodni az ORFK, a megyei rendőr-főkapitányság és a határrendészeti kirendeltség ügyrendjében, legyen képes a határrendészeti és idegenrendészeti ügyek megoldását irányítani. Fel tudja ismerni a különböző szervezeti szinteken folyó határrendészeti munka összefüggéseit és szakmai kapcsolatait, ismerje a határrendészeti igazgatás három szinten megvalósuló vezetési-irányítási rendszerét, a vezetőszervek funkcionális tagozódását és a szakirányítás lineáris kapcsolatait. Legyen tájékozott a vezetőszervek funkcionális feladatairól, a hatáskörök és az alkalmazott vezetői munkamódszerek lényegéről, a vezetői fórumok rendszeréről, a vezetők fontosabb szakirányítási hatásköreiről.

II.5. RENDVÉDELMI SZERVEK HIVATALI IGAZGATÁSA

A vizsgatárgy rendeltetése, hogy általános ismeretet nyújtson a normaalkotással kapcsolatos fogalmakról, szabályokról, a jogszabályok és a belső normák elhatárolásáról, a belső normák előkészítéséről, megalkotásának folyamatáról, valamint a norma-felülvizsgálatról és a deregulációról. A vizsgázó sajátítsa el azokat az alapvető rendelkezéseket és szabályokat, amelyek a nemzeti és a külföldi minősített adatok védelméhez, valamint a személyes adatok kezeléséhez és a közérdekű adatok nyilvánosságához kapcsolódnak és elengedhetetlenül szükségesek a napi munkavégzéshez, az információ- és adatcsere végrehajtásához. A vizsgázó szerezzon ismeretet Magyarország védelmi igazgatási rendszerének feladatairól, az ezzel összefüggő szervezeti és irányítási kérdésekről, a védelmi igazgatás helyéről, szerepéről a közigazgatásban. A vizsgázónak legyen átfogó képe a fegyveres szervek ügyeleteinek formáiról, szabályozásáról, működésének különböző módjairól. Legyen ismerete a fegyveres szervek nemzetközi tevékenységének rendszeréről és az ezzel összefüggő feladatok végrehajtásának szabályozásáról és módjáról. A vizsgázó ismerje meg az emberi és állampolgári jogok eszmetörténetét, csoportosítását, az alapvető jogok biztosa és a Független Rendészeti Panasztestület intézményét, a közérdekű bejelentésekkel összefüggő általános tudnivalókat, illetve az emberi jogok és a fegyveres szervek tagjaival és tevékenységével összefüggő sajátos kérdéseket. A vizsgázó tudja bemutatni az érdekképviseleti, érdekvégyesítési rendszert a fegyveres szervekkel összefüggésben, legyen birtokában a kérelem, a panasz, a szolgálati jogvitával kapcsolatos tudásanyag. A vizsgázó legyen tisztában az írott és elektronikus sajtónak adandó tájékoztatás általános és speciális szabályaival. A vizsgázónak legyen áttekintése az ellenőrzési tevékenységről, az ezzel összefüggő feladatokról és jogszabályi ismeretekről.

Követelmények

I. A normaalkotás

A vizsgázó ismerje meg a belső normaalkotás szabályait, legyen képes a közjogi szervezetszabályozó eszköznek minősülő normatív utasítás, valamint más belső normák alakí és formai előkészítésére, a jogszabályok és a belső normák elhatárolására azok lehetséges személyi és tárgyi hatálya alapján. Tudja a belső norma-előkészítés folyamatát a szabályozási igény felismerésétől a tételes normaszöveg írásba foglalásáig. Ismerje meg az előzetes és az utólagos hatásvizsgálat normaalkotásban betöltött szerepét, a belső norma tagolására szolgáló főbb szerkezeti egységeket, és a normaszövegezés során irányadó elvárásokat. A vizsgázó értse a normatervezet koordinációjának szerepét, a dereguláció lényegét, legyen képes elhatárolni a technikai és érdemi deregulációt.

II. Titokvédelem, titkos ügyiratkezelés

A vizsgázó ismerje a minősített adatok védelmével, valamint a személyes adatok kezelésével és a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos alapvető követelményeket, a minősített iratok kezelésének szabályait és rendjét, a személyes adatok kezelésével kapcsolatos speciális rendőri gyakorlatot, a személyes adatok továbbításával kapcsolatos eljárásokat, a közérdekű adat megismerésére vonatkozó kérelem elintézésének rendjét. Legyen ismerete a minősített adat, valamint az adatvédelmi szabályok megsértésére vonatkozó szankciórendszeréről. A vizsgázó ismerje a minősített adat fogalmát, legyen képes csoportosítani a titokfajtákat (minősítési szinteket), ismerje a minősítési eljárás alapelveit és követelményeit, a minősített adat védelmi rendszerét. Legyen birtokában mindazon ismeretnek, amely a minősített adat kezelésével kapcsolatos előírásokat, az ezen tevékenységet felügyelők és az ezen tevékenységet végrehajtók feladatait és kötelezettségeit tartalmazza.

III. Adatvédelem

A vizsgázó legyen képes értelmezni és alkalmazni a személyes adatok védelmével kapcsolatos fogalmakat, ismerje a személyes adat védelmével és a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos szabályokat. Ismerje a rendőrség személyes adatkezelését, az adatok felvételére, tárolására és megsemmisítésére vonatkozó követelményeket. Legyen ismerete a személyes adatok továbbítására vonatkozó szabályokról, az adat- és információcsereéről.

IV. Védelmi igazgatás, minősített időszak feladatok

A vizsgázó ismerje meg az országvédelem rendszerének elemeit, legyen képes értelmezni az Alaptörvényben meghatározott minősített időszakok jellemzőit. Tudja az országvédelem központi, területi és helyi szerveinek feladatait; a honvédelmi, gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettségeket, valamint a fegyveres szervek készenlétbe helyezésének elveit és a veszélyhelyzettel kapcsolatos rendészeti feladatokat.

V. Az ügyelet

Alapvető követelmény a vizsgázóval szemben, hogy ismerje az állami ügyeleti rendszert, a monitoring rendszer fogalmát, az ügyelet típusait, formáit, az ügyeletekkel szemben támasztott alapvető követelményeket, a fegyveres szervek ügyeleti fogalmát és annak formáit.

VI. Nemzetközi kapcsolatok

A vizsgázó rendelkezzen általános ismeretekkel a nemzetközi kapcsolatok tervezéséről, a nemzetközi tárgyalások rendjéről, a nemzetközi megállapodásokról, a rendészeti szervek nemzetközi együttműködéséről, a nemzetközi kapcsolatok szakmai irányításáról, továbbá a külföldre történő kiutazások és vendégfogadások menetéről.

VII. Emberi és állampolgári jogok, közérdekű bejelentések, panaszok

A vizsgázó ismerje meg az emberi jogok és a kapcsolódó szervezetek történetét. Tudja összefüggéseiben látni az emberi jogok védelmére hivatott jogi garanciák és intézmények megvalósulását. Legyen képes értelmezni az emberi jogok és a fegyveres szervek viszonyának összefüggéseit.

A vizsgázó számára legyen egyértelmű az állampolgárokat a közhatalommal kapcsolatban megillető jogorvoslati rendszer egésze. Tudja a különböző tartalmú panaszokat helyesen értelmezni, elhatárolni, ennek megfelelően minősíteni és helyes eljárási rendbe terelni. Ismerje a Rendőrségről szóló törvény szerinti panaszkezelés újszerű filozófiáját, s az ennek megfelelő, megváltozott jogi és intézményi hátteret, különös tekintettel a Független Rendészeti Panasztestületre, valamint az ORFK Központi Panaszirodára. A megszerzett ismeretek által a vizsgázó legyen képes hatékony szerepet vállalni a Rendőrség tevékenységét érintő panaszok törvényes, szakszerű, tisztességes és gyors kivizsgálásában, s ezzel hozzájárulni a Rendőrség iránti lakossági bizalom erősítéséhez.

VIII. Érdekképviseleti rendszer, szolgálati kérelem, panasz, jogvita

A vizsgázó kapjon áttekintést az érdekegyeztetés szereplőinek jogairól és felelősségéről, az érdekérvényesítés eszközeiről. Az eltérő jogszabályi rendelkezésre tekintettel ismerje a munkaügyi jogviták, valamint a hivatásos állomány panasz és jogorvoslati jogára vonatkozó külön szabályokat.

IX. Kommunikáció

A vizsgázó ismerje azon jogszabályokat, melyek keretei között mind a médiumok, mind a hírszolgáltatók részéről hiteles és pontos tájékoztatás nyújtható. A vizsgázó sajátítsa el a kommunikációs tevékenység lényeges elemeit, eszközeit, módszereit, a tájékoztatás rendjére vonatkozó főbb szabályokat. Tudja a sajtó-helyreigazítás lényeges szabályait, valamint a közszereplés megítélésének elveit. A vizsgázónak legyen áttekintése a kríziskommunikációt igénylő helyzetekről, a megoldás lehetséges módjairól. Kapjon képet a kommunikáció sajátos területeiről, a civil szervezetekkel való kapcsolatok jelentőségéről. Ismerje a sajtószereplés egyes speciális kérdéseit, követelményeit.

X. Ellenőrzési tevékenység

A vizsgázó ismerje az ellenőrzés helyét, annak típusát, rendszerének elemeit a fegyveres szervek tevékenységében. Rendelkezzon megfelelő ismeretekkel az ellenőrzéssel szemben támasztott követelményekről, a tervezésről, a szervezésről és a végrehajtás főbb szabályairól. Ismerje az ellenőrzési tevékenység munkaszakaszait. Tudja, miként hasznosulnak az ellenőrzések megállapításai. Legyen tájékozott az Európai Unió ellenőrzési rendszeréről.

II.6. FEGYVERES SZERVEK HUMÁN-IGAZATÁSA

A vizsgatárgy rendeltetése, hogy a vizsgázó elsajátítsa az emberi erőforrásokkal való tervszerű gazdálkodást befolyásoló jogokat és kötelezettségeket, a konkrét, napi munkához szükséges ismeretanyagot, amely a fegyveres szervek hatékony és eredményes működéséhez

nélkülözhetetlenek. A vizsgázó ismerje meg a humán szakterület feladatrendszerét, szervezeti rendjét, struktúráját. Tudja bemutatni a személyügyi és a munkaügyi tevékenységet, a fegyelmi és kártérítési eljárásokat, a szociális és kegyeleti gondoskodás formáit és eljárási rendjét, a szervezetfejlesztés alapelveit, valamint a fegyveres szerveknél folyó oktatási, képzési, tudományszervezési, valamint sport (fizikai alkalmasság) lehetőségeket.

Követelmények

I. A fegyveres szerveknél alkalmazott egyéb foglalkoztatási jogszabályok

A vizsgázó legyen tájékozott mindazokban a normákban, amelyek meghatározzák a közszolgálatában állók életútját a felvételtől a jogviszony megszűnéséig. Ismerje a legfontosabb elveket, jogi és módszertani ismereteket, az átjárhatóságot. Legyen tájékozott a Magyar Rendvédelmi Kar és az érdekképviselő szerepével.

II. A személyügyi tevékenység alapelemei

A vizsgázó ismerje azokat az elveket és végrehajtási módozatokat, amelyek a személyzeti munkatársak aktív segítségével meghatározzák a hivatásos állomány tagjának életútját a toborzástól – a felvételi eljáráson keresztül – a teljes szolgálati viszonya alatt. A vizsgázó legyen birtokában mindazon jogi és módszertani ismereteknek, amelyekkel biztosítható a humánerőforrás-gazdálkodás optimális hatékonysága a pályára irányításban, a kiválasztásban, a foglalkoztatásban, a munkaerő megtartásban, valamint a munkateljesítmények ösztönzése területén. Legyen jártas az összeférhetlenség szabályaiban.

III. A fegyelmi és a kártérítési eljárás

A vizsgázó tudja értelmezni a fegyelmi és a kártérítési eljárás alapvető fogalmait, összefüggéseit és szabályrendszerét, valamint az adott ügyben lefolytatott eljárást és a hozott döntést. A megszerzett ismeretanyag segítségével legyen képes a munkája során felismerni és megítélni, hogy saját vagy mások magatartása alkalmas-e vétkes kötelezettségszegés megállapítására, fennállnak-e a felelősségre vonás feltételei, és az adott ügyben hozott döntés megfelel-e a törvényesség követelményeinek. Ismerje a kártérítés szabályait.

IV. Szociális és kegyeleti gondoskodás, cafetéria, nyugállományúak

A vizsgázó rendelkezzen átfogó ismeretekkel a szociális és kegyeleti gondoskodás körébe eső jogosultságokról, e tevékenységek szervezeti kereteiről, a kedvezményekről és a támogatásokról, a cafetériáról, továbbá a nyugdíjasoknak járó szociális gondozásról, valamint a kegyeleti gondoskodás általános és speciális vonatkozásairól.

V. Szervezetformálás

A vizsgázó ismerje a hatáskörrel rendelkező minisztériumi vezetők és a fegyveres szervek állományilletékes parancsnokainak szervezési hatásköreit. Legyen képes eligazodni a szervezési állománytáblázatban, és értse a szerveknél rendszeresített beosztások rendszerét és szervezési alapelveit.

VI. Oktatás, képzés, fizikai felmérés

A vizsgázó értse a fegyveres szervek belső iskolai rendszerű és iskolarendszeren kívüli képzési, továbbképzési, vezetőképzési, átképzési és kiképzési rendszerének felépítését, működési mechanizmusait, követelményrendszerét, és annak összefüggéseit. Rendelkezzen ismeretekkel a tudományos kutatómunka elveiről, szervezeti kereteiről, valamint a sporttevékenységek (fizikai felmérés) rendszeréről.

II.7. KATASZTRÓFAVÉDELMI-TŰZVÉDELMI IGAZGATÁS

„A” ismeretrész: KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÁS

A vizsgatárgy rendeltetése, hogy komplex ismereteket nyújtson a vizsgázó számára a katasztrófavédelmi igazgatás különböző, összetett szakmai területeiről. A tananyag rendszerezi a katasztrófavédelem, az iparbiztonság, a polgári védelem és a tűzvédelem legfontosabb szakmai ismereteit, amelyek elsajátítása révén a vizsgázó képes lesz a különböző szakterületek közötti összefüggések felismerésére és értelmezésére. A vizsgatárgy külön fejezetekben részletezi az alapvető iparbiztonsági, polgári védelmi és tűzvédelmi ismereteket.

Követelmények

I. Katasztrófavédelem

A vizsgázó ismerje meg a katasztrófavédelmi feladatrendszerre vonatkozó legfőbb jogszabályi előírásokat, a feladatok csoportosítását, az irányítás rendszerét és felelősségeit. A vizsgázó rendelkezzen alapozó ismeretekkel az ország veszélyeztetettségéről, a veszélyeztetettségi besorolásokról és a védelmi követelményekről, valamint a nemzetközi szervezetekkel történő szakmai együttműködés területeiről.

II. Iparbiztonság

A vizsgázó ismerje meg az iparbiztonsági feladatrendszerre vonatkozó legfőbb jogszabályi előírásokat, a feladatok csoportosítását, az irányítás rendszerét és felelősségeit. A vizsgázó rendelkezzen alapozó ismeretekkel olyan kiemelt területekről, mint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos SEVESO-II. irányelv, a kritikus infrastruktúra (a nemzeti létfontosságú rendszerem és az európai létfontosságú rendszerem), az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszer (ONER).

III. Polgári védelem

A vizsgázó ismerje meg a polgári védelmi igazgatás alapvető területeit és feladatait, rendelkezzen ismeretekkel a polgári védelmi szervezetek, a tervezés, a felkészítés, valamint a lakosság védelmének módszereiről és lehetőségeiről.

IV. Tűzvédelem

A vizsgázó sajátítsa el a tűzvédelmi igazgatási ismeretanyagok lényegét és főbb összefüggéseit. Rendelkezzen ismeretekkel a tűz elleni védekezés rendszeréről, és a végrehajtásra kötelezettek feladatairól, valamint a tűzoltás, a műszaki mentés és a tűzvizsgálat tevékenységéről.

„B” ismeretrész: TŰZVÉDELMI IGAZGATÁS

A vizsgatárgy rendeltetése, hogy rendszerező ismereteket nyújtson a vizsgázó számára a tűzvédelmi igazgatás különböző szakmai területeiről. A tananyag rendszerezi a tűz elleni védekezés jogi szabályozását, a létesítés és használat tűzvédelmi követelményeit, a tűzoltási és mentési ismereteket, valamint a tűzoltás és a műszaki mentés eszközeit és berendezéseit. A tananyagon keresztül a vizsgázó elsajátítja a különböző szakmai területek meghatározó, alapvető ismereteit.

Követelmények

I. A tűz elleni védekezés jogi szabályozása

A vizsgázó ismerje meg a tűz elleni védekezés rendszerét, a végrehajtásra kötelezettek feladatait és a tűzoltóság szerveinek jogállását. A vizsgázó rendelkezzen alapismeretekkel a tűzvédelmi hatósági és szakhatósági jogkörökről, a tűzvizsgálatról és azok felosztásáról, a tűzvédelem területén alkalmazott szankciók fajtáiról.

II. Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat előírásai és követelményei

A vizsgázó ismerje meg az alapvető előírásokat, és rendelkezzen részletesebb szakismeretekkel a tűzveszélyességi osztályba sorolás, valamint az építmények tűzvédelmének szabályairól.

III. Tűzoltó szolgálati ismeretek

A vizsgázó ismerje meg a tűzoltóságok felépítését, a tűzoltók szolgálati jogait és kötelességeit. A vizsgázó rendelkezzen alapismeretekkel a tűzoltást és a műszaki mentést segítő tervek tartalmáról, a tűzoltás-vezetésről és szervezetéről, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos feladatokról.

IV. A tűzoltás, a műszaki mentés eszközei

A vizsgázó ismerje meg a tűzoltóság műszaki eszközrendszerét. Rendelkezzen szakismeretekkel a műszaki háttér legfontosabb eszközcsoportjairól, a fejlesztés és a műszaki megújulás szükségességének indokairól.

II. 8. MIGRÁCIÓS IGAZGATÁS

A tantárgy rendeltetése, hogy a hatályos jogszabályok alapján megismertesse a vizsgázóval Magyarország idegenrendészeti, menekültügyi rendszerét és állampolgársági szabályait. A vizsgázó szerezzon ismereteket a magyar menekültügyi befogadó rendszerről, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, valamint a Rendőrség idegenrendészeti, menekültügyi feladatairól, a schengeni vízumkiadás szabályairól, az illegális migráció kezelésének lehetőségeiről, a közös európai menekültügyi rendszer kihívásairól, az uniós szabályokról. A vizsgázó mélyítse el ismereteit elsősorban a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal szerveinek – de tágabb értelemben – a migráció szabályozott mederben tartásában érintett szervek feladatai terén.

Követelmények

I. Idegenrendészeti, menekültügyi alapismeretek

A vizsgázó legyen képes a magyar idegenrendészeti és menekültügyi rendszer átfogó értelmezésére, a fogalomkörhöz kapcsolódó összefüggések felismerésére és megfelelő szintű alkalmazására. Ismerje a hazai szervek feladat- és hatáskörét, a nemzetközi szabályok elsajátítása révén szerezzon átfogó ismereteket a magyar jogi szabályozás irányainak megértésében is. Ezen ismeretek birtokában hatékonyabban tudja végezni jogalkalmazói feladatait.

II. Idegenrendészeti ismeretek

A vizsgázó ismerje a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezők beutazásának szabályait, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásának és tartózkodásának szabályait,

a schengeni vízumkiadás rendelkezéseit, a vízumkonzultációs eljárás szabályait. Rendelkezzen ismeretekkel a tartózkodási engedély kiadásának és meghosszabbításának szabályairól, az egyes tartózkodási célok elhatárolásáról, a humanitárius tartózkodási engedély és az ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás kiadásának feltételeiről, a hontalansági eljárásról és a biometrikus adatkezelésre vonatkozó szabályokról.

Ismerje az illegális migráció elleni küzdelem jelentősebb hazai és nemzetközi jogforrásait. Ismerje a kiutasítás, valamint a beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésének jogszabályi hátterét. Sajátítsa el a SIS alkalmazásának szabályait és ismerje a személyi szabadságot korlátozó intézkedések alkalmazásának feltételeit, a kiutasítás és az önkéntes hazatérés szabályait. Ismerje a személykörözés szabályrendszerét, továbbá az úti okmányukat elvesztő külföldiekkel kapcsolatos eljárási rendet. Sajátítsa el a fuvarozókra, továbbá a külföldit foglalkoztató munkáltatókra vonatkozó felelősségi szabályokat.

Az illegális migráció elleni küzdelem hatékonyságának növelése érdekében szerezzen ismereteket a külföldiek ellenőrzésének szabályairól, továbbá a mélységi migrációs háló komplex ellenőrző rendszer működéséről.

III. Menekültügyi ismeretek

A vizsgázó ismerje a magyar menekültügy történetét és a hatályos jogszabályi környezetet. A nemzetközi és az Európai Unió jogi normák megismerése mellett sajátítsa el a nemzeti jogszabályokat és a jogszabályoknak nem minősülő forrásokat. Rendelkezzen ismeretekkel a menekültügyi eljárásban résztvevőkről, az eljárás szabályairól, az eljárás szakaszairól. Ismerje az egyes jogállásokhoz kapcsolódó jogokat és kötelezettségeket, a magyar menekültügyi szervezet rendszerét, a befogadó állomások feladat- és hatáskörét.

IV. Állampolgársági ismeretek

A vizsgázó rendelkezzen ismeretekkel az állampolgársághoz kapcsolódó alapfogalmakról, a többes (kettős) állampolgárság, hontalanság intézményéről és az európai uniós állampolgárságról. Sajátítsa el a magyar állampolgárság megszűnésének és megszerzésének eseteit, és a hatályos magyar jogszabályok alapján ismerkedjen meg az állampolgársági eljárás általános jellemzőivel. Ismerje meg az állampolgársági eljárásban érintett szervek feladat- és hatáskörét, továbbá a magyar állampolgárság igazolásának szabályait.

II.9. A FEGYVERES SZERVEK MŰSZAKI-TECHNIKAI-INFORMATIKAI IGAZGATÁSA

A vizsgatárgy rendeltetése, hogy a vizsgázó számára általános ismereteket nyújtson a rendvédelmi logisztika alapjairól, főbb sajátosságairól. Alapozza meg a vizsgázó ismereteit a műszaki-, technikai eszközök használata és üzemeltetése, valamint az ezzel összefüggő feladatok ellátása körében. Nyújtson tájékoztatást a fegyveres szervek logisztikájának speciális területeiről, az ingatlan- és ingóvagyon tárgyak lényegesebb eszköztípusaival való gazdálkodásról, informatikai sajátosságairól.

Követelmények

I. A fegyveres szervek logisztikájának speciális területei

A vizsgázó legyen tisztában az állami vagyon összetételével, a vagyongazdálkodás szemléletével. A vizsgázó ismerje azokat a jogszabályokat, melyek alkalmazásával a különböző áruk és szolgáltatások beszerzése a költségvetési szerveknél megvalósulhat. Kapjon átfogó képet a beszerzési igény keletkezésétől a kötelezettségvállalás létrejöttéig a

közpénzek felhasználhatóságának folyamatában. A vizsgázó sajátítsa el az adományok és egyéb felajánlások elfogadásával kapcsolatos előírásokat.

A vizsgázó ismerje meg a pályázati tevékenység alapfogalmait, típusait és elveit. A tudásanyag birtokában legyen képes értelmezni az elvekhez kapcsolódó gyakorlati-módszertani tevékenységeket, kiemelten a programozás, a támogatások kiegészítő jellege és a társfinanszírozás, az önrész, az előfinanszírozás és a fenntarthatóság elvét. Ismerje a pályázati tevékenység folyamatát, legyen jártas saját munkaköri feladataihoz kapcsolódó következtetések levonásában. Szerezzen átfogó ismereteket a helyi és a területi szervek pályázatkezelői tevékenysége területén meglévő munkamegosztásról, ezen belül saját feladatairól és lehetőségeiről.

A vizsgázó sajátítsa el a Belügyminisztérium technikai biztosításának rendszerét, annak szervezeti felépítését. Tudja értelmezni a rendvédelmi logisztika alap- és összetett műveleteit és módszereit, ismerje a beszerzések – kiemelten a közbeszerzés – előkészítésének és végrehajtásának alapvető feladatait.

A vizsgázó ismerje meg a rendszeresítési és a használatból történő kivonás eljárásainak fogalmi meghatározásait, azok szabályait és gyakorlati feladatait a területi szervek szintjén. Alapozza meg jártasságát a rendszeresítéshez és a használatból történő kivonáshoz kapcsolódó vezetői döntés-előkészítés feladataira vonatkozóan.

A vizsgázó tudja az energiagazdálkodás fogalmát, az energiaracionalizálás célját, folyamatának lépéseit. Legyen tájékozott a környezetvédelem fogalmáról, alapelveiről és a környezeti elemek védelmét célzó intézkedések lehetőségéről. A vizsgázó ismerje a rendvédelmi szervek tűzvédelmének feladatait.

II. A fegyveres szervek ingatlanvagyonával való gazdálkodás

A vizsgázó ismerje az ingatlangazdálkodás műveleteit és hatékonyan oldja meg az ingatlangazdálkodási területen jelentkező vezetői feladatokat. A vizsgázó sajátítsa el a munkáltatói lakhatási támogatások rendszerét, ezen belül a rendészeti rendelkezésű lakások körét, a lakásbérletre, a lakások elidegenítésére vonatkozó rendelkezéseket. Szerezzen ismereteket a lakáscélú munkáltatói kölcsöntámogatások igénybevételének lehetőségeiről, feltételeiről és a szállóférőhelyek használatának, valamint a bérleti, albérleti díj hozzájárulás megállapításának szabályairól. A vizsgázó értse meg, hogy az állami vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni.

A vizsgázó legyen képes eligazodni az építés-beruházási és felújítási tevékenység megvalósítása során alkalmazott jogszabályokban. A vizsgázó sajátítsa el az építés-beruházási és felújítási tevékenységek fogalmait, a szervezet felépítését, feladatait, tudjon eligazodni az építés-beruházási, a felújítási, valamint az állagmegóvási (karbantartási) munkák pénzügyi finanszírozását illetően. Legyen tájékozott az építés-beruházások tervezéséről és szervezéséről, a kijelölt lebonyolítók felelősségéről és kötelességeiről. Ismerje az ingatlan-felújítás tervezését, végrehajtását és nyilvántartását. Legyen képes a fegyveres szervek területi szintjére előírt ellenőrzési és nyilvántartási feladatok esetében az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására.

III. A fegyveres szervek ingóvagyon, lényegesebb eszköztípusaival való gazdálkodás

A vizsgázó sajátítsa el a fegyverzettechnikai ellátáshoz kapcsolódó alapfogalmakat, legyen tájékozott az ellátás sajátosságairól. Munkaköri feladataiból kiindulva szerezzen jártasságot a fegyverek nyilvántartására és tárolására vonatkozó szabályokról. Ismerje meg a fegyverzettechnikai ellátás szakirányításának általános feladatait, a területi és a helyi szervek szintjén jelentkező tennivalókat.

A vizsgázó tudja a rendőri szervek ruházati ellátásának fogalmát, rendjét és alapelveit, a szakszolgálat felépítését és szervezeti szintenként jelentkező feladatait. Legyen tájékozott a ruházati alapellátás és utánpótlás rendjéről, az igényjogosultság szabályozásáról, az ellátási körbe tartozó állomány kötelességeiről.

A vizsgázó ismerje meg a gépjárműves szakterület sajátos szerepét, főbb feladatait, valamint kapjon átfogó képet a gépjárművek beszerzésével, igénybevitelével kapcsolatos igénybevevői, ellátói feladatokról. Tudja megkülönböztetni az egyes járműkategóriákat, igénybevevőként ismerje a járművek használata során jelentkező események jelentési kötelezettségével kapcsolatos teendőket.

IV. A fegyveres szervek informatikai sajátosságai

A vizsgázó ismerje meg az informatikai rendszer irányításához szükséges feltételeket, a rendszer felépítését, a szakirányító szervezetet, a rendszerben jelenleg működő szoftvereket. Tudja az informatika munkavégzés alapszabályait. Ismerje az egységes digitális rádiótávközlő rendszer (EDR) révén a híradásban jelentkező új lehetőségeket. Sajátítsa el a fegyveres szervek frekvenciagazdálkodásának alapelveit, a nem polgári célú frekvenciagazdálkodással kapcsolatos feladatokat.

II.10. NEMZETBIZTONSÁGI IGAZGATÁS

A vizsgatárgy rendeltetése az, hogy általános ismeretet nyújtson a nemzetbiztonsági rendszerrel összefüggő kérdésekről. A vizsgázó ismerje a titkosszolgálati fogalmakat, tudja el határolni a különböző, csak a metodikájában hasonló tevékenységi köröket. Tudja bemutatni a vonatkozó jogi normákat. Egyértelműen tudja megfogalmazni a szervezetek rendszerszintű elhelyezését, továbbá mind az öt szervezet vonatkozásában ismerje a rendőrhatalommal történő együttműködési felületeket.

Követelmények

I. Terrorelhárítási Központ

A vizsgázónak ismerni szükséges a Terrorelhárítási Központ felépítését, az egyes kirendeltségek székhelyeit, ismerettel kell rendelkeznie az egyes szakigazgatóságok feladatairól. Mindennek megértéséhez elengedhetetlen a terrorizmust elhárító szerv működését szabályozó jogszabályi környezet ismerete. Különösen fontos ez a Terrorelhárítási Központ műveleti szakterületének igénybevétele vonatkozásában, amelynek eseteit érdemes részletesen áttekinteni. Ismerni szükséges azt is, hogy a terrorizmust elhárító szerv feladatai ellátása érdekében mely esetekben gyűjthet titokban információkat. A terrorizmust elhárító szerv jelentős nemzetközi együttműködési lehetőséggel rendelkezik, melynek gyakorlása segíti a szakmai tevékenységek fejlesztését, a kölcsönösen előnyös munkavégzést. A vizsgázónak ismerni kell a nemzetközi kapcsolatok szereplőit és jellegét. Felsorolás szintjén tudnia kell, hogy a terrorizmust elhárító szerv mely esetekben lát el személyvédelmi feladatokat és ennek kapcsán mely szervekkel működik együtt.

II. Alkotmányvédelmi Hivatal

A vizsgázó mutassa be a szervezet elhelyezkedését az irányításért és felügyeletért felelős minisztériumok vonatkozásában az 1980-as évektől kezdődően. A vizsgázónak tudnia kell, hogy miként valósul meg a titkosszolgálatok esetében a parlamenti kontroll, annak milyen konkrét esetei vannak mind személyi kérdések (főigazgató), mind a szakmai munka vonatkozásában. A vizsgázó ismerje az Alkotmányvédelmi Hivatal nemzetbiztonsági

törvényben megfogalmazott feladatköreit. Értelmezze és helyezze el a szervet a polgári és katonai titkosszolgálati rendszerben. Mutassa be, milyen lehetséges kapcsolódási pontjai vannak az Alkotmányvédelmi Hivatalnak az általános rendőrségi feladat ellátására létrehozott szervvel. Határolja el a tevékenységét a Terrorelhárítási Központ műveleti munkájától. Ismernie kell a fontos és bizalmas munkakörre jelölt, valamint az ilyen munkakört betöltő személyek nemzetbiztonsági védelmének és ellenőrzésének szabályait. Adjon számot az iparbiztonsági ellenőrzésről megszerzett ismereteiről. Ismernie kell, hogy mely esetekben van lehetősége külső engedélyhez kötött titkosszolgálati eszköz alkalmazására.

III. Nemzetbiztonsági Szakszolgálat

A vizsgázónak ismerni kell a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat esetében is, hogy mely minisztérium felelős az irányításáért és felügyeletéért, továbbá ezzel kapcsolatban rövid áttekintést kell adnia a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat múltjára nézve, annak megalakulásától kezdődően. A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat vonatkozásában tudni kell annak főbb tevékenységi területeit felsorolni, továbbá azt, hogy milyen tevékenységre jogosult a külső engedélyhez kötött titkos információgyűjtése keretében. A vizsgázónak ismernie kell, hogy mely szervek a Nemzetbiztonsági Szakszolgálattal együttműködő más szervezetek, azok milyen megrendelésekre jogosultak, illetve mely jogszabályok biztosítják számukra ezen lehetőséget. Számot kell adni arról, hogy milyen tartalmi és formai követelményei vannak a megrendelő írásbeli dokumentációjának.

IV. Nemzeti Védelmi Szolgálat

Követelmény a Nemzeti Védelmi Szolgálat létrehozásakor összevont szakterületek ismerete. A vizsgázónak fel kell tudnia sorolni, hogy jelenleg mely szervek tartoznak illetékességébe a Nemzeti Védelmi Szolgálatnak. A vizsgázónak ismernie kell a megbízhatósági vizsgálat lefolytatásának főbb szabályait, annak jogkövetkezményeit. Be kell tudni mutatni a kifogástalan életvitel ellenőrzés szabályait, annak jogkövetkezményeit. Tudnia kell, hogy melyek a Nemzeti Védelmi Szolgálat személyi állományába kerülés szakmai követelményei és jogi alapjai.

V. Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ

A vizsgázó ismerje meg a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ helyét, szerepét a hivatali rendszerben, valamint a működését szabályozó jogi környezetet. Legyen tisztában a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ felépítésével. Részletesen tekintse át a szervezett bűnözés elleni fellépés érdekében folytatott feladatait. Ismerkedjen meg a szervezettel együttműködést folytató szervekkel, az együttműködés formáival, a koordináció nyújtotta lehetőségekkel. A koordinációs feladatokhoz kapcsolódóan legyen tájékozott az együttműködő szervek és a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ között kötelezően adatátadás tárgyát képező bűncselekményekkel kapcsolatban. Speciális feladatai közül a Nemzetbiztonsági Kabinet munkáját támogató javaslattevő, döntéstámogató funkciójának megismerése is szükséges.

II.11. RENDŐRSÉGI IGAZGATÁS

A tantárgy rendeltetése, hogy általános ismereteket nyújtson a vizsgázó számára a rendőrségi igazgatás főbb területeiről, intézményi rendszeréről, egyben felfrissítse, kiegészítse korábbi ismereteit. A tananyag azokat az általános és speciális irányítási, intézkedési, nyomozási eszközöket és módszereket tartalmazza, amelyek alkalmazására a rendőri munka során a vizsgázónak akár parancsnokként, akár végrehajtóként szüksége van. A vizsgatárgy

tudásanyaga épít a korábban megszerzett felsőfokú ismeretekre, a testületben megszerzett szakmai tapasztalatra. Az ismeretanyag eredményes elsajátítása után a vizsgázó a közbiztonsági és a bűnügyi szakterületen egyaránt alkalmazható, rendőri vezetővel szemben elvárható ismeretekkel, tudással és Európai Unió kitekintéssel fog rendelkezni.

Követelmények

I. A szolgálati viszonnal összefüggő alapvető szabályozási kérdések

A vizsgázó ismerje meg a hivatásos állományúak alapvető jogainak korlátozására vonatkozó általános és különös szabályokat. Átfogó ismeretekkel rendelkezzen a fegyveres szervek szakmai- és érdekképviselő rendszeréről, ezen belül a Magyar Rendvédelmi Karról, a rendvédelmi érdekegyeztetés fórumairól és a szakszervezetekről. Ismerje meg az etikai eljárás, valamint a fegyelmi eljárás szabályait, továbbá a kifogástalan életvitel ellenőrzés rendszerének jogszabályban szereplő szabályait. Sajátítsa el a különleges foglalkozási állományra vonatkozó főbb szabályokat.

II. Közterületi rendőri tevékenység

A vizsgázó részletesen ismerje meg az alapvető rendőri szolgálatok típusait, a szolgálati időrendszereket, legyen képes a kényszerítő eszközök alkalmazása, és az igazoltatások törvényességének, szakszerűségének megítélésére, valamint sajátítsa el a helyszíni bírságolás szabályait. Az alapvető migrációs feladatokról kapjon alkalmazható áttekintést, támpontot és ismerje meg a hozzátartozók közötti erőszak eljárási metódusát, gyakorlati alkalmazását.

III. Igazgatásrendészeti ismeretek

A vizsgázó részletesen tudja az igazgatásrendészeti és idegenrendészeti, a rendészeti ismereteket, és a szabálysértési eljárással összefüggő legfontosabb rendelkezéseket. Ismerje meg az igazgatásrendészeti szolgálati ág felépítését, a szolgálati ág hatáskörébe tartozó rendészeti feladatokat, valamint a hatásköri szabályokat.

A vizsgázónak ismerettel kell rendelkeznie arról, hogy mely tevékenységek végzéséhez szükséges engedély, illetve melyek azok, amelyek csak bejelentési kötelezettség alá tartoznak. Alapvető ismerettel kell rendelkeznie az engedélyek kiadásának feltételeiről, az engedélyek hatályosságáról, a nyilvántartások adattartamáról, a rendőrség ellenőrzési jogosultságáról és kötelezettségéről, az engedélyek visszavonásának szabályairól.

IV. A rendőri csapat szolgálati tevékenység

A vizsgázó átfogó ismeretekkel rendelkezzen a rendőri csapat szolgálati tevékenységek közül a rendezvénybiztosítást, a tömegoszlátást és a kutatást illetően. Ismerje a gyülekezési jogról szóló törvény rendelkezéseit, legyen tisztában a parancsnoki munka fázisaival (bejelentés fogadása, biztosítási terv készítése, a biztosítási feladat végrehajtása, jelentési kötelezettségek).

V. A rendőrségi személyi szabadság korlátozás szabályai

A vizsgázó ismerje meg az aktuális és egyben legfontosabb, fogvatartással összefüggő tevékenységeket, feladatokat. A vizsgázó sajátítsa el a fogvatartás körülményeire vonatkozó feltételeket, a fogdaóri szolgálatellátás szabályait, a fogvatartott jogait. Ismerje meg az őrzött szállás személyzetére, valamint a befogadásra vonatkozó szabályokat. Legyen képes a rendkívüli események felismerésére, valamint azok bekövetkezése esetén teendő rendőri intézkedések megtételére.

VI. Közlekedésrendészeti ismeretek

A vizsgázó ismerje meg az aktuális és egyben legalapvetőbb közlekedésrendészeti tevékenységeket, feladatokat, szerezzen ismereteket az Európai Unió időszerű közlekedéspolitikai koncepciójáról, különösen a közlekedésbiztonság vonatkozásában. A közlekedésrendészeti és ideiglenes közlekedésrendészeti intézkedések a rendőri munka alapját képezik, ezért az általános tájékozottság nélkülözhetetlen. A balesetek, valamint a közlekedési szabályszegések megelőzése érdekében kiemelten fontos az ittas, valamint a kábítószer hatása alatt álló vezetők kiszűrése, az e tevékenységet meghatározó normák ismerete. A vizsgázónak a sebességmérő berendezések általános használatával, üzemeltetésével is tisztában kell lennie. Szakmailag tájékozottnak kell lennie a közlekedés körében alkalmazott közigazgatási bírságotól, annak összefüggő rendszerével, a leggyakrabban megvalósuló szabályszegésekkel.

A közlekedésrendészet egyik alapvető feladata a baleset-helyszínelés, ezért a vizsgázónak képesnek kell lennie a baleset-helyszínelői munka irányítására, a szemlebizottság-vezetői feladatok ellátására, a parancsnoki koordináló és ellenőrző tevékenységek elvégzésére. A vízi- és légi rendészet a szakágon belül is specialitást képez, ezért a vonatkozó normák ismerete nélkülözhetetlen, erre a vizsgázónak is fel kell készülnie. Fontos továbbá vezetői szemszögből a megkülönböztető jelzésekkel kapcsolatos norma általános rendelkezéseinek a megismerése is.

VII. Krimináltaktikai, kriminálmotivációs ismeretek

A vizsgázó ismerje meg a bizonyítékok keletkezésének, összegyűjtésének, vizsgálatának, értékelésének törvényszerűségeit. Legyen képes ezekre alapozva kidolgozni adott bűncselekmény felderítésének, megelőzésének módszereit, eszközeit, nyomozni, valamint az eltűnt személyek esetén követendő parancsnoki feladatokat végrehajtani. A vizsgázó sajátítsa el az adat fogalmát, a titkos adatgyűjtésnek a Rendőrségről szóló törvényben szereplő szabályozását, az ideiglenes, megelőző távortartás intézményét, a SIS alkalmazásának a szabályait.

A kriminálmotivációs ismeretek elsajátításával a vizsgázó megismeri a leggyakrabban előforduló bűncselekmények jogi ismérveit és azokat az ajánlásokat, amelyet a gyakorlat széles körben alkalmaz. A kriminálmotiváció a nyomozói munka alapját képezi, ezért az általános tájékozottság nélkülözhetetlen. A parancsnoktól, és így a vizsgázótól is elvárható, hogy az egyes bűncselekmények nyomozásának irányítását a legnagyobb hatékonysággal végezze. A kriminálmotiváció egyrészt épít a szakmai ajánlásokra, de megköveteli a nyomozó vagy a nyomozást irányító kreativitását is. A nyomozati feladatok végrehajtása során törekedni kell arra, hogy a bizonyítékok a leggyorsabban, törvényesen, és teljes körűen kerüljenek beszerzésre. A vizsgázó az ehhez szükséges ismereteket is megszerzi.

VIII. A rendőrség megelőzési feladatai

A vizsgázó rendelkezzen általános és alapos ismeretekkel a bűnmegelőzéssel kapcsolatos hatályos jogszabályokról. Legyen képes a bűncselekmények megelőzése érdekében bűnmegelőzési programok szervezésére, összeállítására. Ismerje meg a rendőrségi bűnmegelőzési tevékenységet szabályozó normákat. Szerezzen ismereteket a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról. Legyen tisztában az áldozatvédelmi, ifjúságvédelmi feladatokkal, valamint a kiskorúak körözési tevékenységével. Nyerjen betekintést a pályázatírással kapcsolatos tevékenységekbe. Ismerje meg a baleset-megelőzési bizottságok és a polgárőrszervezetek felépítését és működési szabályait.

II.12. JÖVEDÉKI- ÉS VÁMIGAZGATÁS

A tantárgy rendeltetése, hogy a vizsgázó általános, rendszerszerű ismeretekkel rendelkezzen a vámhatóság feladatrendszeréről, alapvető tevékenységéről, valamint lássa és értelmezni tudja a különböző szakma-specifikus területek egymáshoz való kapcsolódási pontjait, sorrendiségét. A tananyag azokat az általános és speciális adó-, vám- és bűnügyi tevékenységgel kapcsolatos eszközöket és módszereket tartalmazza, amelyek alkalmazására a vámhatósági munka során a pénzügyőrnek szüksége van. A vizsgatárgy tudásanyaga épít a korábban megszerzett ismeretekre, a testületben megszerzett szakmai tapasztalatra és eredményes elsajátítása után a vizsgázó az adó, a vám és a bűnügyi szakterületen egyaránt alkalmazható, vezetőtől elvárható ismeretekkel, tudással fog rendelkezni, mely kiterjed a nemzeti, valamint az Európai Unió szabályozásra és gyakorlatra.

Követelmények

I. Jövedéki igazgatási feladatok

A vizsgázó elsajátítja a jövedéki szabályozás szerkezetét, annak jogforrásait. Megtanulja a jövedéki termékek és tevékenységek csoportosítását, adójogi meghatározását. Alkalmazza a jövedéki adókötelezettségeket, azok keletkezését, az adó mértékére vonatkozó információkkal rendelkezik, valamint ismeri az adóztatásban alkalmazandó határidőket. Ismeri a jövedéki ellenőrzési feladatok végrehajtásához kapcsolódó ellenőrzési formákat, valamint az adónemek ellenőrzéséhez kapcsolódó szabályokat. Tudja alkalmazni a jövedéki eljárásban az adókötelezettségek megsértése esetén alkalmazható jogkövetkezményeket.

II. Környezetgazdasági igazgatási feladatok

A vizsgázó megismeri a vámhatóság környezetvédelemmel és környezetgazdasággal kapcsolatban felmerülő feladatainak rendszerét. Megtanulja a környezetgazdasággal kapcsolatos termékkörök és tevékenységek csoportosítását, az azokra vonatkozó jogforrásokat. Ismeri a környezetvédelmi termékdíjra, a népegészségügyi termékadóra, az energiaadóra, a regisztrációs adóra, a hulladékgazdálkodással, valamint a fémkereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos feladatok végrehajtására vonatkozó alapvető rendelkezéseket.

III. Vámigazgatási feladatok

A vizsgázó megismeri a vámjog közösségi és nemzeti szabályozásának egymásra épülését, ezek rendszerét, jogforrását. Megtanulja a vámjogi sorsra vonatkozó rendelkezéseket, valamint az alkalmazható vámjárássok megkülönböztetését, azok sajátosságait. Megismeri a vámtartozás, továbbá a termékimporthoz kapcsolódó nem közösségi adók és díjak megállapítására, kiszabására, esedékességére és megfizetésére vonatkozó szabályokat.

Megismeri a vámjárássok során alkalmazható képviselői formákat, a biztosításra vonatkozó rendelkezéseket, valamint a vámfelügyelet szabályait. Felismeri és értelmezni tudja a vámjárássok lefolytatásához szükséges árnyilatkozatok tartalmát, rendelkezik azok ellenőrzéséhez szükséges ismeretekkel.

IV. Áruosztályozás és áruismereti feladatok

A vizsgázó megismeri a közös vámtarifa és a Kombinált Nomenklatúra értelmezésére vonatkozó általános szabályokat, az áruosztályozás alkalmazásának szempontjait, az áruismeret és a termékjellemzők szereplését az áruosztályozásban, valamint az áruosztályok és az árucsoportok főbb jellemzőit. Ismeri és tudja értelmezni a TARIC rendszerben található adatokat, információkat.

V. Büntető- és szabálysértési jogi feladatok

A vizsgázó megtanulja a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatáskörébe tartozó bűncselekmények és szabálysértések törvényi tényállását és azok elemzéseit, kerettényállási sajátosságait. Megismeri a büntető- és szabálysértési eljárások lefolytatására vonatkozó szabályokat. Ismeri a Nemzeti Adó- és Vámhivatal rendészeti hatáskörére vonatkozó rendelkezéseket és azok alkalmazásának szabályait. Felismeri és értelmezni tudja az ezekhez kapcsolódó jogeseteket és nyomtatványokat, továbbá rendelkezik azok ellenőrzéséhez szükséges ismeretekkel.